

บทที่ 1

ความสำคัญ บทบาท ลักษณะ โครงสร้างของหนังสือพิมพ์ธุรกิจ

ในโลกปัจจุบันมีการผันผวนของเหตุการณ์ สถานการณ์อยู่ทุกวัน ทุกนาที ทุกสถานที่ ซึ่งจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา นั้น ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น หรือสังคมอื่น เพื่อช่วยให้สามารถรับรู้และก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ได้

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่มีความนิยม ทั้งนี้เพราะหนังสือพิมพ์สามารถรวบรวมข้อมูลและเรื่องราวของเหตุการณ์ต่าง ๆ มาเสนอแก่ประชาชนผู้อ่านได้อย่างกว้างขวาง และทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเหตุการณ์และเนื้อหาได้อย่างท่วงแท้งั้นนั้นจะเห็นได้ว่าทุกวันนี้สื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ได้เข้ามามีบทบาท หรือมีส่วนทั่วพันกับชีวิตประจำวันของมนุษย์อย่างมาก และยังมีบทบาทต่อการพัฒนาของสังคมอย่างใกล้ชิด ทั้งทางด้านสังคม การเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจ

หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ที่เสนอข้อเท็จจริง ข่าวสาร ความคิดเห็น และให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน ออกตามกำหนดระยะเวลาติดต่อกันไปเป็นสิ่งสำคัญจะเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือนก็ได้ มีลักษณะเป็นกระดาษใหญ่ จำนวนหลายแผ่น

ประเภทหนังสือพิมพ์

1. หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม (*Popular Newspaper*) คือ หนังสือพิมพ์ที่ให้ความสำคัญต่อข่าวประเภทเร้าอารมณ์ตื่นเต้น (*Sensational*) เช่น ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวอาชญากรรม ข่าวบันเทิง เหมาะสำหรับผู้่านระดับทั่วไป และผลที่ตามมาจากการอ่านตลอดจนการใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ จะสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ทันทีทันใด ส่วนการจัดหน้าของหนังสือพิมพ์ประชานิยมจะเน้นในด้านการดึงดูดจิตใจ

และเราอารมณ์ผู้อ่านให้มากที่สุดเน้นภาพประกอบเป็นส่วนหนึ่งของข่าว โดยหนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะมุ่งที่ปริมาณการจำหน่ายให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้'

หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยมที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์อินไซด์ทีวี ฯลฯ

2. หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพนิยม (*Quality Newspaper*) คือ หนังสือพิมพ์ที่ให้ความสำคัญต่อข่าวประเภทที่มีผลกระทบต่อสังคม ลักษณะของเนื้อหาสาระค่อนข้างหนัก (*Hard News*) เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ และข่าวต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะเน้นวิเคราะห์สถานการณ์ เรื่องเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประกอบในคอลัมน์หน้าในท้าย ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพนิยมค่อนข้างจะอยู่ในวงจำกัดเฉพาะกลุ่มบุคคลที่มีความสนใจในความเคลื่อนไหวของข่าวสารการเมืองมากกว่าประเภทประชานิยม ฉะนั้นขอจดจำข่าวจึงต่ำกว่าลักษณะการจัดหน้าหนังสือพิมพ์มักจะเรียบง่ายเป็นระเบียบไม่หวือหวาเท่ากับหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม'

อนึ่ง หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพนิยม (*Quality Newspaper*) ในปัจจุบัน เราสามารถจำแนกออกเป็น 2 พวกใหญ่ ๆ คือ

1. หนังสือพิมพ์ที่เน้นเสนอกันข่าวการเมืองเป็นสำคัญ เช่น หนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์สยามรัฐ เป็นต้น
2. หนังสือพิมพ์ที่เน้นเสนอข่าวด้านเศรษฐกิจเป็นสำคัญ เช่น หนังสือพิมพ์เส้นทางเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ

1 รัญจวน อินทรกำแหง, การเลือกหนังสือพิมพ์และวารสาร . (โรงพิมพ์มหา
 วิทยาลัยรามคำแหง , พ.ศ. 2515) หน้า 28 - 29 .

2 มาลี บุญศิริพันธ์ , หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น . (คณะวารสารศาสตร์
 และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2529.) หน้า 3.

ข่าวเศรษฐกิจ คือ การเสนอภาวะการเปลี่ยนแปลงของระบบการผลิต การขนส่งการค้า การเงินการธนาคาร การตลาดทั้งภายในและภายนอก ระบบที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต และการเติบโตของสังคมนั้น ๆ ทั้งภาครัฐบาล ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ทั้งนี้รวมถึงความรับผิดชอบต่อการเสนอข้อคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ในปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย

ความสำคัญและบทบาทของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจต่อสังคมปัจจุบัน

แต่เดิมนั้นวงการธุรกิจในเมืองไทยยังไม่มีความซับซ้อนมาก มีธุรกิจที่ใช้เงินลงทุนเป็นจำนวนหลายหมื่นหลายพันล้านไม่มากนัก กอปรกับบทบาทของนักธุรกิจในภาคเอกชนนั้นมีน้อย โครงการสร้างการบริหารและการจัดการก็ยังไม่สลับซับซ้อนอย่างปัจจุบัน ดังนั้นนักธุรกิจในอดีตจึงไม่สนใจ หรือต้องการรับรู้ข่าวสาร ข้อมูลจากวงการค้าหรือคู่แข่งมากนัก เพราะภาวะทางการแข่งขันทางการค้าอยู่ในวงจำกัด

ต่อมาในช่วงหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 สภาพเศรษฐกิจสังคมและการเมืองของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจมีการเติบโตและขยายตัวในค่านธุรกิจและการค้ารวดเร็วมาก โดยจะมีผลกระทบในวงกว้างซึ่งทำให้มีความสลับซับซ้อนทางด้านการบริหาร และการดำเนินงานของธุรกิจสมัยใหม่มากขึ้น

เศรษฐกิจของประเทศได้ผูกติด หรือมีความสัมพันธ์กับเศรษฐกิจของธุรกิจโลก บทบาทของนักธุรกิจเอกชนได้แผ่ขยายและเป็นที่ยอมรับของภาครัฐบาล รวมทั้งมีระบบการลงทุนจำนวนมากไหลจากนักธุรกิจอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้เพื่อสร้างวงจรรขนาดใหญ่ ทำให้สภาพการลงทุนธุรกิจในขณะนี้มีความการแข่งขันทันตึงมาก³

3 อรุณศ มุญมณี, การเนอข่าวเศรษฐกิจของหนังสือพิมพ์ธุรกิจ ศึกษาเฉพาะกรณีหนังสือพิมพ์ประชาชาติ (คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2528 .) หน้า 15.

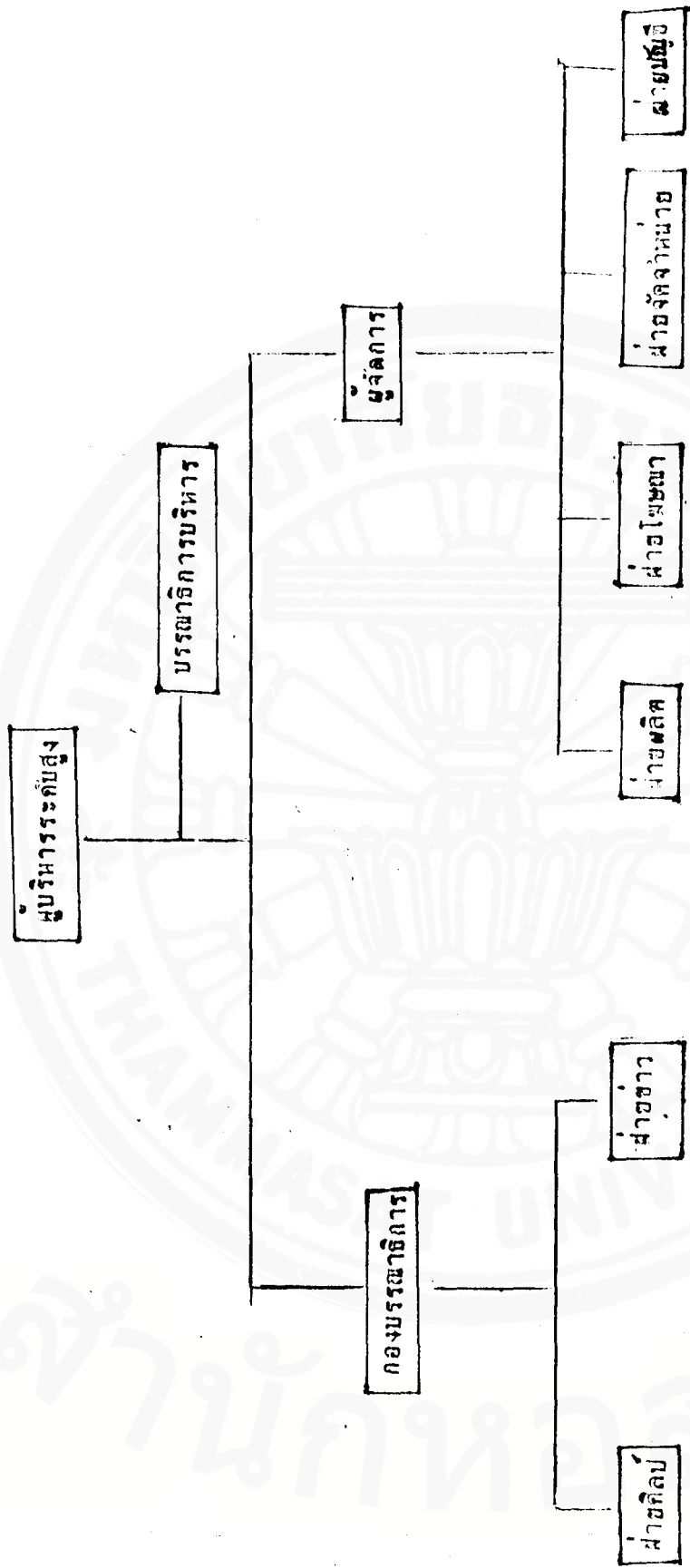
การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่ผู้บริหารไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือกึ่งพัฒนาก็ตาม ต่างก็ให้ความสำคัญจับตามองตลอดเวลา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ในแต่ละช่วงตอนของการเปลี่ยนแปลงที่อาจนำมาซึ่งความมั่งคั่ง การเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม หรือความหายนะและปัญหามากมายก็ได้ จุดนี้เองที่ทำให้สื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญต่อการเสนอข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของธุรกิจการค้าและการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศ⁴

โครงสร้างของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจทั่วไป

ลักษณะทั่วไปของโครงสร้างของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจประกอบไปด้วย 3 ส่วนใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ผู้บริหารระดับสูงหรือนายทุน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายทุนให้มีอำนาจในการตัดสินใจ และวางนโยบายของบริษัท
2. กองบรรณาธิการ ซึ่งเป็นผู้รับเอานโยบายจากผู้บริหารระดับสูงมาปฏิบัติ โดยในส่วนี้อาจรวมเอาฝ่ายศิลป์ และฝ่ายข่าวไว้ด้วย โดยอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา
3. ฝ่ายจัดการ ซึ่งในส่วนี้สามารถแยกออกเป็น ฝ่ายหาโฆษณา ฝ่ายจัดจำหน่าย ฝ่ายผลิต ฝ่ายบัญชี โดยแต่ละฝ่ายจะมีหัวหน้าฝ่ายที่รับเอานโยบายจากผู้บริหารระดับสูงมาปฏิบัติ

4 สุนิษา บุญรลค, การเสนอข่าวเศรษฐกิจในปัจจุบัน ศึกษาลเฉพาะกรณีศึกษาสาร "เศรษฐกิจ" (คณะกรรมการศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2523 .) หน้า 23 .

สรุป

ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์ธุรกิจมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของประชาชน โดยเฉพาะของนักธุรกิจ ทั้งนี้เพราะหนังสือพิมพ์ธุรกิจเป็นผู้บั่นข้อมูล ข่าวสารความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของระบบเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งนักธุรกิจและประชาชนจะได้นำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจในทิศทางที่เหมาะสม ถูกต้อง เพื่อนำมาซึ่งความมั่นคง และมั่นคงของประเทศในที่สุด

โครงสร้างของหนังสือพิมพ์ธุรกิจในปัจจุบันนั้นจะขึ้นอยู่กับระบบการบริหารของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ๆ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีโครงสร้างใหญ่ ๆ อยู่ 3 ระดับ คือ ผู้บริหารระดับสูง กองบรรณาธิการ และฝ่ายจัดการ

